

Розглядаючи цю проблему на рівні підприємства можна впровадити інформаційну систему, яка б забезпечила збір та обробку необхідної інформації. Результатом моделі є оцінка стратегії роботи підприємства.

Перелік посилань

1. Булдігін В.В. О субгаусовских случайных величинах / Булдігін В.В., Козаченко Ю.В. // Украинский математический журнал. – 1980. – т.32. – №6.
2. Лір В.Е. Імітаційне моделювання фінансового забезпечення інноваційних проектів / Лір В.Е. // Фінанси України – № 12. – 1997. 79 – 86. – ISBN 978-966-379-172-2.
3. Краснокутська Н.В. Інноваційний менеджмент : навч. посібник / Краснокутська Н.В. – К.: КНЕУ, 2003. – 504 с. – ISBN 966-574-524-7.
4. Давіла Тоні. Працююча інновація: Як управляти нею, вимірювати її та здобувати з неї вигоду / Давіла Тоні, Епштейн Марк Дж., Шелтон Роберт ; пер. з англ.; за наук. ред. Т.Ф. Козицької. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2007. – 320с. – 2500 прим. – ISBN 978-966-415-009-2
5. Ляшенко І.М. Основи математичного моделювання економічних, екологічних та соціальних процесів : навч. посібник / Ляшенко І.М., Коробова М.В., Столяр А.М. – Тернопіль : навчальна книга – Богдан, 2006. – 304с. – 1000 прим. – ISBN 966-692-824-8.

Гук О.В.

к.е.н., старший викладач НТУУ «КПІ»

Літошко М.О.

студент ФММ НТУУ «КПІ»

ВЕНЧУРНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

В статті проаналізовано сучасний стан венчурного підприємництва в Україні, розглянуто причини, що стримують розвиток венчурної діяльності та запропоновано шляхи його удосконалення.

In the article the modern consisting of venture enterprise of Ukraine is analyzed, reasons which restrain development of venture activity and the ways of his improvement are offered are considered.

Ключові слова: венчурне підприємництво, венчурні фонди, інноваційна діяльність, венчурний капітал.

Вступ. Венчурне підприємництво в Україні є достатньо новим та недослідженим явищем. Разом з тим, венчурне фінансування як нова форма інноваційно-інвестиційної взаємодії набуває все більшої популярності у економічних реаліях функціонування українських підприємств. Ретроспективний аналіз праць вітчизняних науковців дає змогу стверджувати, що венчурне підприємництво – це ризикова діяльність, яка фінансується за допомогою залучення венчурного капіталу та спрямована на отримання, використання та комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок,

випуск на ринок нових конкурентоспроможних технологій, товарів, послуг [1, с.567, 3, с. 234].

Питання організації венчурного бізнесу висвітлені у працях таких вітчизняних та іноземних фахівців як: Н.В. Краснокутська, І.В. Литвин, А.М. Поручник, В.М. Аньшин, І.А. Бланк. Поряд з цим, залишаються нерозкритими низка питань щодо створення ефективної системи впровадження венчурного фінансування на вітчизняних підприємствах.

Постановка задачі. Метою даного дослідження є формування шляхів удосконалення венчурного підприємництва в Україні. Цілі дослідження: розкрити сутність поняття «венчурного підприємництва», проаналізувати сучасний стан венчурної діяльності, сформувати причини, що стримують розвиток венчурної діяльності та запропонувати шляхи її удосконалення. Методологія дослідження базувалась на застосуванні сучасних положень теорії і практики ринкових відносин і перехідної економіки, систематизації та узагальненні (уточненні поняття «венчурного підприємництва», узагальнення передумов розвитку венчурної діяльності).

Результати дослідження. Розглянемо сучасний стан венчурної діяльності в Україні, а саме головні риси та проблеми, які характеризують низький рівень розвитку вітчизняного венчурного підприємництва, а також представимо можливі шляхи підвищення рівня його розвитку.

Головною відмінною рисою інноваційного процесу є ототожнення науково-технічної та інноваційної діяльності, тобто вважається, що інвестиції слід направляти лише в дослідження, розвиток та впровадження наукових розробок, інновацій, що мають відношення до науково-технічного прогресу. Для України досі визначальним є тільки рівень науково-технічного прогресу, венчурні фонди виділяють кошти лише на науку, в той час коли всі розвинені країни здійснюють відбір інновацій не з точки зору їх «наукомісткості», а залежно від рівня їх впливу на суспільство та економіку країни.

Також однією з основних проблем низького рівня розвитку венчурної діяльності, та в свою чергу малого підприємництва в сфері інноватики є недостатня, на нашу думку, підтримка з боку держави. Адже, головною фігурою розвитку венчурного підприємництва є підприємець, який, або сам намагається впровадити свою розробку чи розробку певного науковця, зберігає свої авторські права та працює в цій фірмі, але займається лише діяльністю по розробці своєї ідеї. Привабливим для інвестора є отримання великих прибутків від такої діяльності, але ризик повного провалу і повної втрати всіх вкладених коштів зупиняє підприємців, внаслідок чого вони інвестують менш ризиковані проекти. Небажання інвесторів та держави вкладати кошти у венчурне підприємництво стримує розвиток венчурного бізнесу та сприяє появі нових кризових явищ. Полегшують пошук інвесторів відкриття інвестиційних фондів, зокрема венчурних фондів. Станом на 1 липня 2008 року в Україні було зареєстровано 1086 інвестиційних фондів, із них 829 (76 %) – венчурні фонди. Загальний обсяг активів венчурних фондів в Україні сягнув 50 млрд. гривень. Основними споживачами інвестицій венчурних фондів є компанії у сферах

нерухомості та будівництва (понад 50%), харчування, хімічної промисловості (див. рис.1) [4].

Венчурні пайові інвестиційні фонди становлять 71,5%, а венчурні корпоративні – 4,5% в структурі всіх інвестиційних фондів в Україні. Таким чином, інвестиційний бізнес в Україні за формальними ознаками є венчурним бізнесом, що базується в основному на створенні венчурних пайових фондів, які є найбільш привабливими для інвесторів з точки зору можливості використання податкового маневру та привабливих фінансових інструментів.

На нашу думку, шляхами удосконалення венчурного підприємництва в Україні можуть бути:

– спеціальний уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності має більш жорстко контролювати використання коштів, які закладені державним бюджетом на інноваційну діяльність та знаходяться в розпорядженні державних інноваційних фінансово-кредитних установ. Доцільним також є введення у функції спеціально уповноваженого органу можливості затвердження ним певного проекту та розмір його фінансування з метою цільового використання коштів фонду. Такі ж функції повинні виконуватись обласними та районними підрозділами даного уповноваженого органу щодо розподілу коштів, виділених на інноваційну діяльність, закладених в місцеві бюджети. Такі заходи допоможуть зменшити відтік коштів, знизити ступінь фальсифікації висновків експертиз щодо проектів. Спеціальний уповноважений орган разом з підрозділами щоквартально має подавати детальний звіт про використання державних коштів до Кабінету Міністрів України, а також щорічно здійснювати аудит за допомогою залучення іноземних експертів та приймати міри і випадку виявлення відхилень чи нецільового використання коштів (припинення фінансування «помилкового» проекту і т.д.);

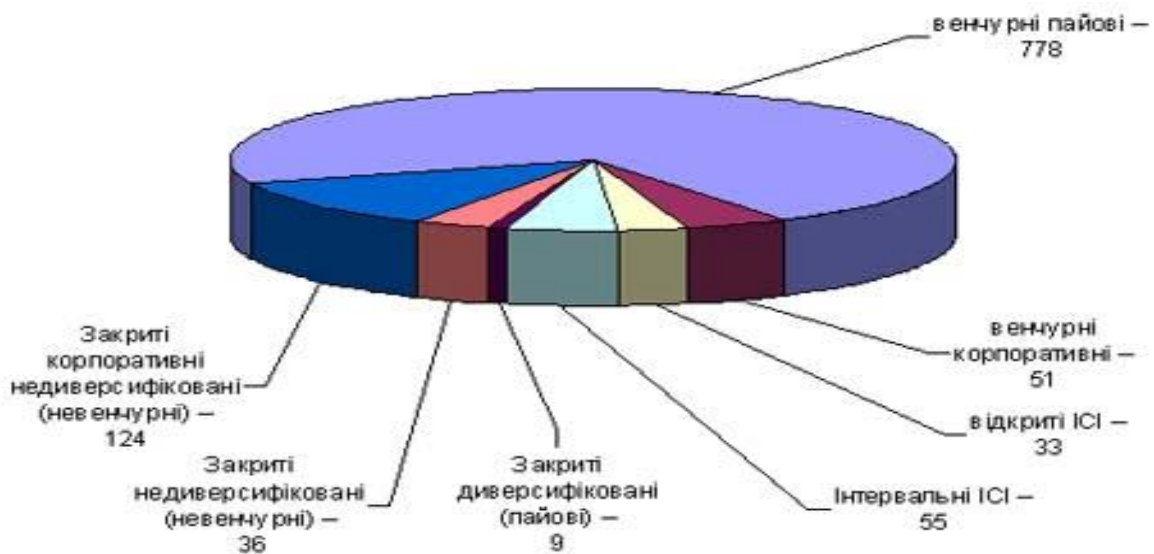

Рис.1. Структура інвестиційних фондів, 2008 рік

– збільшення вдвічі суми коштів на інвестування венчурної діяльності закладеної в державному бюджеті;

– в Законі України «Про інноваційну діяльність» зазначено, що кредитування інноваційних проектів за рахунок державних коштів здійснюється за умови «наявності гарантій повернення коштів у вигляді застави майна, договору страхування, банківської гарантії, договору поруки тощо» [2], але ці вимоги істотно обмежують отримання венчурним підприємством державного кредиту. На нашу думку, державне кредитування інноваційних проектів не повинно базуватись на обов'язковому представленні відповідних гарантій, оскільки держава має підтримувати венчурний бізнес, а не стримувати його розвиток;

– розширення списку пріоритетних напрямів інноваційної діяльності. Відсутні такі напрями як: створення та вдосконалення ринкового середовища, впровадження в освіті, управлінні та адміністрації;

– доцільним є надання венчурним фондам гарантії відшкодування певної частки збитків у разі провалу проекту з боку держави (в особі спеціального уповноваженого органу в сфері інноваційної діяльності, а також фінансово-кредитних державних фондів), що зумовить значне пожвавлення венчурної діяльності в Україні;

– необхідним є прийняття проекту Закону України «Про венчурні фонди», що був розроблений Державним агентством України з інвестицій та інновацій [5] з урахуванням змін та коректив. В ньому слід зазначити, що венчурні фонди (корпоративні та пайові) можуть інвестувати кошти лише в інноваційну діяльність. Контроль за розподілом та цільовим використанням коштів повинен виконувати спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері інноваційної діяльності чи його обласні або районні підрозділи в залежності від місця реєстрації венчурного фонду.

Висновки. Значною проблемою на шляху до розвитку венчурного підприємництва є небажання інвесторів вкладати кошти в ризиковану діяльність. Інвестиції, що здійснюються в наукову сферу діяльності, як правило отримують підтримку держави, а інвестування у інші сфери, і в інноваційну зокрема, є ризикованими з точки зору інвесторів.

Проведене дослідження дає змогу зробити висновок, що вдосконалення потребує не лише законодавство України але й державна політика щодо розвитку венчурного бізнесу. Для вдосконалення законодавства слід провести його систематизацію та узгодження з іншими законодавчими актами з метою формування злагодженої системи законодавства у сфері венчурного підприємництва. Послідовність та впровадження такої системи є предметом наукових досліджень щодо венчурного бізнесу.

Перелік посилань

1. Черваньов, Д.М. Менеджмент інвестиційної діяльності підприємств : навч. посібник / Д.М. Черваньов. – К. : Знання-Прес, 2003. – 622с.; – Бібліогр.: с. 608-622. – ISBN 966-7767-90-6.

2. Закон України про інвестиційну діяльність : за станом на 10 лютого 2005р. / Верховна Рада України. – Офіц. изд. – К. : Парламентське вид-во, 2005. – 20 с. – (Закони України). – ISBN 966-611-359-7.

3. Степанов, О.П. Інноваційний бізнес: кредитно-модульна система навчання : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О.П. Степанов. – К. : Книжкове видавництво НАУ, 2007. – 420 с. – Бібліогр.: в кінці модулів. – ISBN 966-598-354-7.

4. Інфраструктура інвестиційної діяльності: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/index.php?get=109>.

5. Проект Закону України «Про венчурні фонди»: [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.in.gov.ua/index.php?get=118&id=1202>.

Гарбар С.В.

асистент КМЕ

Кривко Л.В.

студентка, ФММ, НТУУ «КПІ»

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТЕХНОПАРКІВ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ ЕКОНОМІЧНИХ УМОВАХ

У статті аналізуються тенденції розвитку технологічних парків України. Узагальнено результати і визначено підходи до планування та організації діяльності технопарків, розроблено пропозиції щодо удосконалення механізму функціонування технологічних парків в Україні. Виділено основні закономірності діяльності технопарків в економіці розвинених країн та розглянуто можливості щодо використання світового досвіду у вітчизняній практиці.

In the article progress of technological parks of Ukraine trends are analysing. Generalized results and certainly going near planning and organization of activity of tekhnopark, suggestions are developed in relation to the improvement of mechanism of functioning of technological parks in Ukraine. Basic conformities to law of activity of tekhnopark are selected in the economy of the developed countries and possibilities are considered in relation to the use of world experience in domestic practice.

Ключові слова: інноваційна діяльність, технологічний парк, науково-технічний потенціал.

Вступ. Посилення ролі економіки знань обумовило формування світових тенденцій щодо змін у виборі пріоритетів суспільством на користь інтелектуальної праці, що ґрунтується на інноваціях, впровадженні високотехнологічних процесів, інтеграції науки, освіти та підприємницької діяльності. При цьому відбувається зростання важливості формування та реалізації науково-технічного потенціалу країни. Необхідною умовою забезпечення високого рівня ефективності прикладного характеру зазначених процесів є наявність дієвого інструментарію. Важливою складовою останнього розглядаємо технологічні парки.

Дослідженням науково-методичних, теоретичних та практичних аспектів діяльності технологічних парків займаються учені-економісти, громадські й державні діячі, керівники наукових та інноваційних структур. У статті